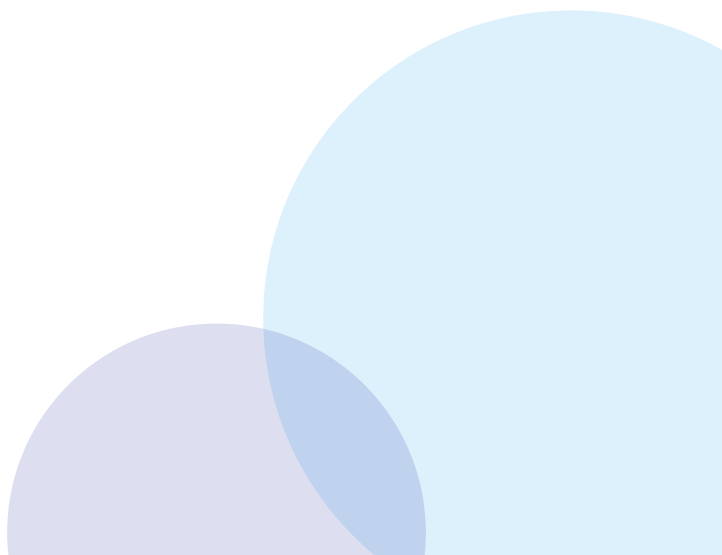

Prosty język

■ Co to jest prosty język?

Prosty język to zrozumiała, zwięzła i partnerska komunikacja.

Komunikaty urzędów powinny być zrozumiałe dla obywateli i dostosowane do ich potrzeb.

W większości przypadków administracja może, a nawet powinna wyrażać się w zrozumiały sposób, bo przez to wiele zyskuje. Wyjątkiem są teksty, które w uproszczonej formie nie spełniają wymogów prawa.

■ Najważniejszy jest odbiorca

Upraszczenie języka nie może odbywać się za wszelką cenę i według tych samych schematów.

Przed napisaniem komunikatu trzeba sobie odpowiedzieć na pytanie: kto będzie go czytał? Tekst musi być logiczny i przede wszystkim dostosowany do potrzeb odbiorcy.

■ Pięć powodów, dla których warto stosować prosty język:

1. **Prosty język promuje demokrację i rządy prawa**
Urzędy udzielają obywatelom informacji m.in. o tym jakie mają prawa i obowiązki. Dlatego też język tych komunikatów powinien być łatwy i zrozumiały. Zawile teksty publiczne mogą spowodować, że wiele osób utraci możliwość uczestniczenia w sprawach, które ich dotyczą.
2. **Prosty język buduje zaufanie do instytucji**
Obywatel, który otrzymuje niezrozumiałe pismo, może uznać, że urzędnicy chcą coś przed nim ukryć lub wprowadzić go w błąd.
Prosta i przejrzysta komunikacja buduje zaufanie

do administracji i zmniejsza dystans między nadawcą i odbiorcą.

3. Prosty język oszczędza czas i pieniądze

Zrozumiała komunikacja może poprawić ściągalność podatków, wpłynąć na właściwe wydawanie Funduszy Europejskich, a także podwyższyć jakość produktów i usług kupowanych poprzez przetargi. Pomaga zaoszczędzić czas, bo obywatele zadają mniej pytań, a urzędnicy mają więcej czasu na realizację celów. Dlatego też proste pisanie jest dla urzędników obowiązkiem, a nie wyborem.

4. Prosty język działa jak dobra tablica reklamowa

Odbiorcy łatwiej dostrzegają informacje, które są napisane prosto. Strony internetowe urzędów napisane prostym językiem są ich najlepszą wizytówką, a prosta komunikacja listowa buduje pozytywny wizerunek instytucji.

5. Administracja publiczna wzorem dla społeczeństwa

Administracja publiczna powinna dawać przykład, także językowo. Dlatego język tekstów urzędowych musi być poprawny, a pracownicy urzędów muszą przestrzegać zasad pisowni.

■ Jak pisać prosto?

Listy kontrolna dla piszących

Odbiorca

Dostosuj przekaz do potrzeb swojego odbiorcy. Zastanów się, czy będą to specjaliści, ministrowie, koledzy, a może ogół społeczeństwa? Przekaz do każdej z tych grup będzie inny.

Dostosuj ton wypowiedzi do rodzaju wiadomości.

Inaczej napiszesz zalecenie niż decyzję. Inaczej sformułujesz pismo niż informację na stronę internetową.

Cel

Napisz na samym początku czego oczekujesz od odbiorcy po przeczytaniu komunikatu. Czy odbiorca powinien dostarczyć dokumenty do urzędu? A może tylko przyjąć informację do wiadomości?

Treść

Pisz to, co jest istotne dla odbiorcy, a usuń informacje, które go nie zainteresują. Docieraj do istoty rzeczy jak najszybciej. Najlepiej, jeśli najważniejsze informacje umieścisz na samym początku.

Spraw, by tekst był płynny. Podziel treść na wątki i łącz je odpowiednimi spójnikami (dlatego, zatem, jednak, ponieważ).

Struktura

Podziel tekst na akapity i zatytułuj je nagłówkami, które będą pasowały do treści pod nimi.

Upewnij się, że zdania w obrębie akapitu są ze sobą spójne i tworzą jedną całość.

Zdania

Staraj się pisać w stronie czynnej. Opisz kto co robi i za co jest odpowiedzialny. Wyrażaj się krótko i konkretnie, np. „zmień” zamiast „wprowadzaj zmiany”.

Unikaj długich, podrzędnie złożonych zdań.

Przedstawiaj wątek w sposób logiczny i uporządkowany. Unikaj dygresji. Jeśli używasz zaimków (oni, ten, tam, ich), upewnij się, czy wiadomo do czego lub do kogo się odwołujesz za ich pomocą.

Pisownia i interpunkcja

Dbaj o poprawność językową tekstów. Korzystaj ze słowników, rad ekspertów i kolegów. Nie ufaj automatycznej korekcie.

Wizualizacja

Tam, gdzie możesz, uzupełniaj tekst prostą grafiką. Korzystaj z czytelnych tabel oraz wykresów. Ważne treści wyróżniaj pogrubioną czcionką lub kolorem. Wizualizacja powinna wspierać i nienachalnie wzbogacać komunikat. Musi być czytelna dla wszystkich, również dla osób z niepełnosprawnościami.

■ O ruchu prostego języka

Inicjatywa prostego języka narodziła się w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju. Urzędnicy zlecieli językoznawcom zbadać trudności językowej tekstów o Funduszach Europejskich.

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju stworzyło sieć wymiany wiedzy i doświadczenia w zakresie prostego języka. Nie tylko szkoli swoich pracowników, zmienia pisma i sposób komunikacji z odbiorcami, ale też promuje prosty język wśród innych instytucji. W 2018 r. zainicjowało porozumienie na rzecz upraszczania komunikacji w urzędach, do którego dołączają kolejne podmioty. Hasło przewodnie tych działań to „Prosto i kropka”.

Więcej na temat działań w zakresie prostego języka można znaleźć na stronie internetowej:

www.funduszeuropejskie/prosty_jezyk

Źródła informacji o prostym języku

1. „Jak pisać o Funduszach Europejskich. Osobisty poradnik językowy”, Jan Miodek, Marek Maziarz, Tomasz Piekot, Marcin Poprawa, Grzegorz Zarzeczny
2. „Prosto o konkursach Funduszy Europejskich. Poradnik efektywnego pisania” Ewelina Moroń, Tomasz Piekot, Grzegorz Zarzeczny, Marek Maziarz
3. „Prosty język. Poradnik dla urzędów”. Publikacja Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju.
4. Ulotka „Sprawdź czy Twoje pismo jest proste”
5. Vlog „Prosto i kropka” (www.youtube.com)

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

